

2016-06-01

R E M I S S V A R

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 Stockholm

FI Dnr 16-5204
(Anges alltid vid svar)

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Skickas även med e-post till:

fi.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Förslag till ny lag om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet (Fi2016/01000/FPM)

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) tillstyrker i huvudsak promemorians lagförslag. FI anser dock att det av lagen bör framgå hur Pensionsmyndighetens överskottsmål ska definieras. Av lagen bör det också framgå att Pensionsmyndigheten ska upprätta och följa placeringsriktlinjer. FI bör även få vidare tillsynsbefogenheter och bestämmelserna om FI:s möjligheter att ingripa bör göras tydligare.

Slutligen anser FI att de bestämmelser som gäller för Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet i tillämpliga delar också bör gälla för myndighetens verksamhet med den frivilliga pensionsförsäkringen.

FI lämnar redaktionella synpunkter på lagförslaget i en bilaga.

Överskottsmål

Det nuvarande regelverket om Pensionsmyndighetens verksamhet saknar bestämmelser om solvens. Enligt lagförslaget införs en bestämmelse om överskottsmål som syftar till att minska risken för insolvens. Den föreslagna bestämmelsen innebär att Pensionsmyndighetens styrelse själv ska besluta hur överskottsmålet ska definieras. FI anser att syftet med förslaget är positivt. Enligt FI är dock den föreslagna bestämmelsen inte tillräckligt specifik, särskilt sett i ljuset av att premiepensionssystemet är ett ekonomiskt slutet system som inte kan få tillskott av statliga medel. FI föreslår därför att det i lagen specificeras hur överskottsmålet ska definieras. Premiepensionssystemet liknar till stora delar försäkringsföretags verksamhet med tjänstepensionsförsäkringar.

Därför skulle de regler om erforderlig solvensmarginal¹ som, i enlighet med punkten 2 i övergångsbestämmelserna i SFS 2015:700, tillämpas på sådan verksamhet kunna tjäna som förebild vid utformningen av en sådan definition. Hänsyn bör dock tas till premiepensionsverksamhetens särdrag. Ett viktigt särdrag är att det avseende fondförsäkring inte finns någon annullationsrisk för Pensionsmyndigheten. Det skulle kunna innebära att solvensmarginalen inte behöver vara lika hög för Pensionsmyndigheten som för tjänstepensionsföretag.

Vid tillkomsten av lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet framförde FI med flera andra remissinstanser att reglerna för försäkringsbolag om särskild kapitalbas borde gälla även för premiepensionsverksamheten. Regeringen höll dock inte med och pekade på möjligheten för myndigheten att täcka ett underskott med kredit hos Riksgäldskontoret.² FI vill här framhålla att en kredit hos Riksgäldskontoret inte är ett permanent tillskott av medel.

Placeringsriktlinjer

I syfte att verka för en aktsam hantering av placeringsrisker anser FI att det av lagen bör framgå att Pensionsmyndigheten ska upprätta och följa placeringsriktlinjer. Vid en jämförelse med det som gäller för försäkringsföretag konstateras att det av 10 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) (FRL) följer att ett försäkringsföretag ska upprätta styrdokument för riskhantering. För riskhanteringen ska, i enlighet med artikel 260.1 c i Solvens 2-förordningen³, företaget fastställa riktlinjer för hantering av placeringsrisker.

Tillsyn och ingripanden

FI anser att förutsättningarna för FI:s tillsyn i tillämpliga delar bör överensstämma med förutsättningarna för FI:s tillsyn över försäkringsföretag. FI har till exempel uppmärksammat att förslaget inte ger FI möjlighet att förordna en aktuarie.

I 6 kap. 2 § den föreslagna lagen föreskrivs bland annat att FI ska ingripa om Pensionsmyndigheten har åsidosatt sina skyldigheter enligt andra författningar som reglerar premiepensionsverksamheten. Enligt FI:s uppfattning finns det en risk för att det kan uppstå situationer där det är tveksamt vilka författningar som ska anses reglera premiepensionsverksamheten och som därmed kan ligga till grund för ett ingripande. Det gäller i första hand bestämmelser i

---

¹ Se särskilt 7 kap. 1 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) i lydelsen den 31 december 2015.

² Prop. 1997/98:151 s. 433 f.

³ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkringsverksamhet (Solvens II).

socialförsäkringsbalken (2010:110). FI anser därför att det om möjligt bör tydliggöras vilka författningar som avses.

Tillämpliga regler för Pensionsmyndighetens verksamhet med den frivilliga pensionsförsäkringen

I promemorian Frivillig pensionsförsäkring⁴ föreslås bland annat ändrade bestämmelser i förordningen (1962:521) om frivillig pensionsförsäkring hos Pensionsmyndigheten. I sitt remissvar gällande promemorian framförde FI att den frivilliga försäkringen och premiepensionen har gemensamma drag och att det därför är naturligt att de omfattas av likartade bestämmelser. FI föreslog därför att lagen med vissa bestämmelser om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet skulle ändras så att den även omfattar den frivilliga pensionsförsäkringen. Mot den bakgrunden anser FI att förslaget till ny lag om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet bör kompletteras så att den i tillämpliga delar omfattar även verksamheten med den frivilliga pensionsförsäkringen.

Övrigt

FI har vissa redaktionella synpunkter på förslaget som redovisas i bilagan.

FINANSINSPEKTIONEN

Per Håkansson
Chefsjurist

Kawin Mårtensson
Jurist

---

⁴ S2016/01847/SF.

BILAGA

Redovisning

I lagförslaget 5 kap. 1 § anges vilka bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) som ska tillämpas. FI har följande redaktionella synpunkter på den föreslagna bestämmelsen.

I den fjärde strecksatsen om tillämpning av 2 kap. 2 § ÅRFL finns det ett tillägg som anger "... med undantag av balansräkningens uppställningsform...". FI ställer sig frågande till behovet av att undanta balansräkningens uppställningsform eftersom 2 kap. 1–6 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL) inte innehåller några bestämmelser om balansräkningens uppställningsform.

I den femte strecksatsen anges "3 kap. om resultaträkning". Rubriken till 3 kap. ÅRFL är "Balansräkning och resultaträkning". FI anser att avsikten med formuleringen av bestämmelsen, nämligen att enbart bestämmelserna om resultaträkning ska tillämpas, inte framkommer tillräckligt tydligt genom detta.

I den sjunde strecksatsen hänvisas till bestämmelserna i 4 kap. 2 § 11–13 ÅRFL. FI undrar om hänvisningarna rätteligen ska avse punkterna 12–14. Detta eftersom punkten 11 gäller egna aktier, vilket inte är relevant i sammanhanget, och punkten 14 gäller bestämmelser om placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk, vilket är relevant i sammanhanget.

I den nionde strecksatsen hänvisas till "5 kap. 1 § om tilläggsupplysningar...". FI noterar att rubriken till 5 kap. i ÅRFL har ändrats till "Noter m.m.". Hänvisningen bör anpassas till ÅRFL:s gällande lydelse. Vad gäller tilläggsupplysningar anges i samma strecksats vilka hänvisningar till ÅRL som inte ska tillämpas. FI undrar om de angivna bestämmelserna felaktigt avser ÅRL:s tidigare lydelse. Exempelvis undantas 5 kap. 4 § ÅRL om värderingsprinciper, 5 kap. 5 § ÅRL om avvikelser från grundläggande redovisningsprinciper och 5 kap. 27 § ÅRL om ytterligare upplysningar om finansiella instrument. Dessa bestämmelser bör inte undantas.

Övrigt

I lagförslaget används begreppet "försäkringsavtal" (2 kap. 1 och 2 §§). Eftersom några egentliga avtal inte ingås blir det förvirrande att använda begreppet. Premier och belopp beslutas av Pensionsmyndigheten utan hänvisning till något försäkringsavtal. I 2 kap. 1 § och 4 kap. 1 § första stycket 4 talas om "försäkringstagarna". Termen "pensionssparare" är mer lämplig och används i 64 kap. socialförsäkringsbalken.

I 4 kap. 3 § anges "... försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring...". Tillägget för livförsäkring är överflödigt.

Rubriken för 6 kap. bör vara ”Tillsyn och ingripanden” för att motsvara kapitlets innehåll. I 6 kap. 1 § hänvisas till vissa bestämmelser i FRL. FI anser att det skulle vara lämpligare att införa bestämmelserna direkt i lagen, på motsvarande sätt som har gjorts för 6 kap. 2–4 §§.